

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Ferencszállás Községi Önkormányzat

(2023-2028)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3-9
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9-10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11-13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14-32
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	32-45
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	45-51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	51-58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	58-61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	62-63
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	64-65
1. A HEP IT részletei.....	65
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	65-66
Jövőképünk	66
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	67-69
3. Megvalósítás.....	70
3.1 A megvalósítás előkészítése	71
3.2 A megvalósítás folyamata	71
3.3 Monitoring és visszacsatolás	71
3.5 Kötelezettségek és felelősség	72
3.6 Érvényesülés, módosítás	73-74
4. Elfogadás módja és dátuma	76

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Ferencszállás Községi Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Ferencszállás a 43-as számú fő közlekedési úton, Makótól nyugatra, 11 km-re; Szegedtől 21 km-re, keleti irányban helyezkedik el a Maros folyó bal partján.

Ferencszállás múltja:

Ferencszállás a Maros bal partján, a 43-as főút két oldalán helyezkedik el Szeged és Makó között. A községet 1828-ban alapította a deszki Báró Gerliczy Ferenc. Alapításakor összesen 52 háza és 202 lakosa volt. A területen virágzó dohánytermesztés folyt. A báró majorrendszert alakított ki, szerződött dohánykertészeket alkalmazott, akik az év nagy részében családjukkal együtt dolgoztak és laktak itt, a Nagymajorban. A hely az egykori katonai térképen így volt jelölve: pa Kukutyin, azaz Kukutyin pusztja. A település gyorsan fejlődött, mert az itt letelepedők szorgalmas munkával akarták bizonyítani hozzáértésüket és megszolgálni a beléjük vetett bizalmat. Ez a szorgalom ma is jellemző a Ferencszállásiakra. A kukutyini terület az 1880-as évek idejében zabbal volt bevetve, de az éppen akkor tetőző Maros miatt a földeken nem lehetett dolgozni. A leleményes parasztemberek nem akarták, hogy veszendőbe menjen a termés, ezért csónakokba ültek és úgy vágták le a zab "hegyét", a kalászatát. Innen ered a szólás:

"Menjünk Kukutyinba zabot hegyezni!".

"Nagy vót a deszki határ, na! Hozzá tartozott Kukutyin is. A mostani Ferencszállást hívtuk Kukutyinnak. Itt a báró dohánytermelői dolgoztak. Kukutyinból lőtt Ferencszállás község. Azelőtt nem vót ott falu. A dohánytermelőkből származott a falu népe. Akkó osztán a báró Gerliczi uralkodott itten. Sok cseléggye vót, mind magyarok..." "A ferencszállási majorba kaptak a bárótú házhelyeket. Mindönkinek adott egy lánc földet. De nagy szögénység vót ottan. Hát oszt vót egy szögény embör. Bemönt Deszkre, kérte a bárót, aszongya: - Lögyön szíves, segiccsön. Olyan szögény vagyok, hogy kúdúni járok. De már a sé használ, nem adnak kenyeret. - Eriggy - aszongya - Kukutyinba zabot högyözni! Hát osztán emönt az intézőhöz, vagy még akkó ispány vót. Emönt az ispányho, ide Ferencszállásra, ide a majorba. Mondta neki: - Ispány Úr, kéröm! A méltóságos úr

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

eküldött ide Kukutyinba zabot högyözni. - Na eriggy! Modjad a csőznek, hogy te is beállsz! Ájjá be te is! Ehhö tudni köll, hogy a zab mán mögnőtt, szóval feje is vót neki, csak víz vót a föggyin, jó térgyig érő. Oszta a fejit késsel, mög kaszával szödték, mög amivel tudták. Errú lött a mondás: "Kukutyinba zabot högyözni." Kukutyinnak mondták a majort, pedig Ferencszállás. Azé hitták Ferencszállásnak, mer a báró Ferenc vót..." – írja egy régi elbeszélés, és ettől pontosabban mi sem tudnánk összefoglalni a kukutyini tudnivalókat.

Kiegészítésként mindössze annyit jegyeznénk meg, hogy egy ténylegesen is Kukutyinként ismert települést Romániában is találhatunk, ahol a Prut melletti Cucuteni községet nevezik így a csángók. Ez a hely azonban nem a zabhegyezésről, mindinkább az 5-7000 éves neolitikumi leleteiről híres.

Ferencszállás jelene:

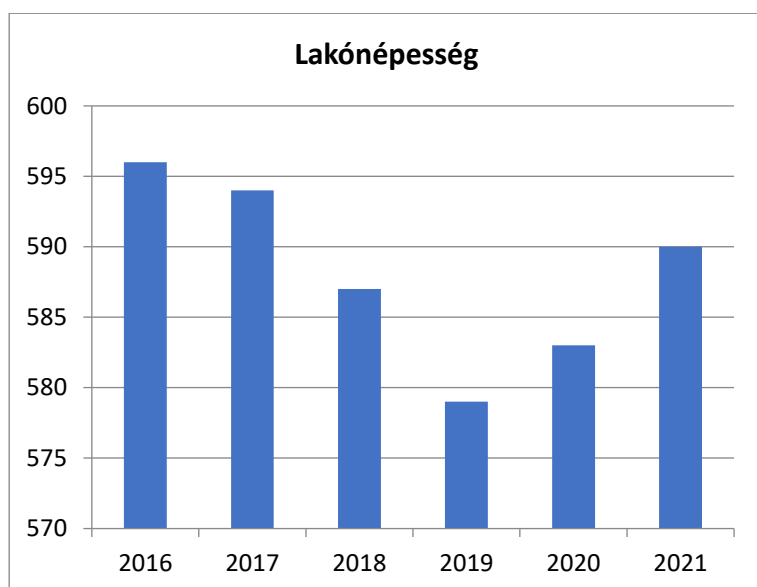
A település területe 5,79 km², lakóinak száma 2021. január 1. napján 590 fő.

A 2021-ben végzett népszámlálás során a település lakosságának közel 100%-a magyar nemzetiségűnek vallotta magát. A településen az említett népszámlálást követően sem találkozhatunk egyetlen nemzetiség megjelenésével, így az esélyegyenlőség szempontjából országosan számos hátránnyal küzdő roma nemzetiség sincs jelen a községben.

A településen az összes közműszolgáltatás rendelkezésre áll. Az önkormányzat orvosi rendelőt, védőnői szolgálatot, könyvtárat, kultúrházat, Kübekháza, Tiszasziget és Klárafalva községekkel közös önkormányzati hivatalt, a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása társulási megállapodása alapján óvodát és szociális ellátó rendszert működtet.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	596	bázis év
2017	594	99,66%
2018	587	98,82%
2019	579	98,64%
2020	583	100,69%
2021	590	101,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

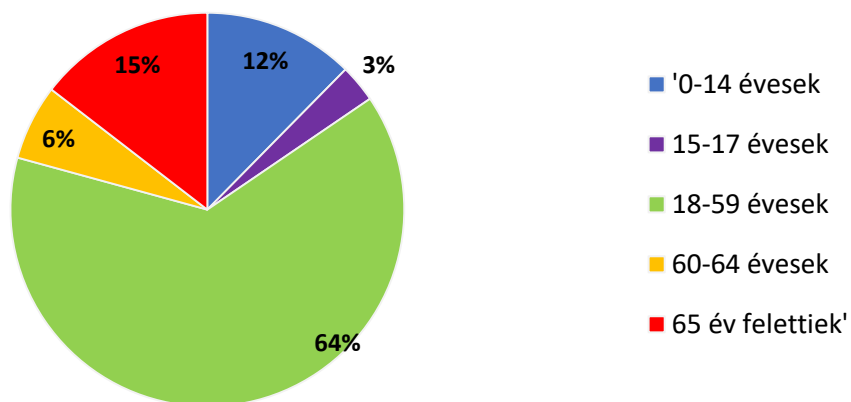

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	323	313	636	50,79%	49,21%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			17	2,67%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	40	36	76	6,29%	5,66%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	10	6	16	1,57%	0,94%

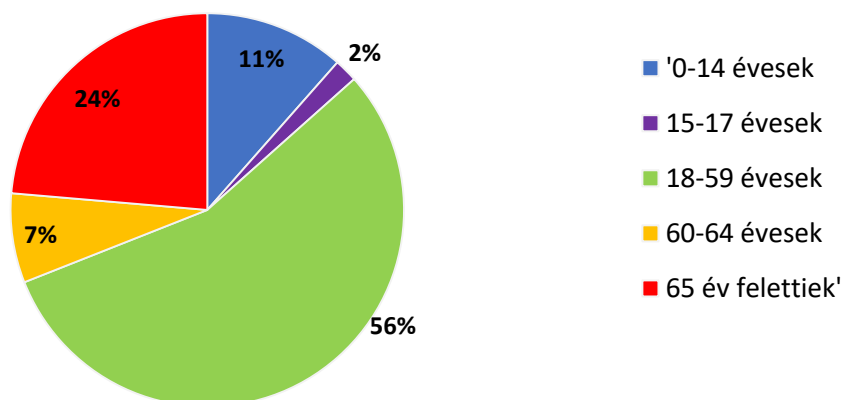
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	206	174	380	32,39%	27,36%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	20	23	43	3,14%	3,62%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	47	74	121	7,39%	11,64%

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

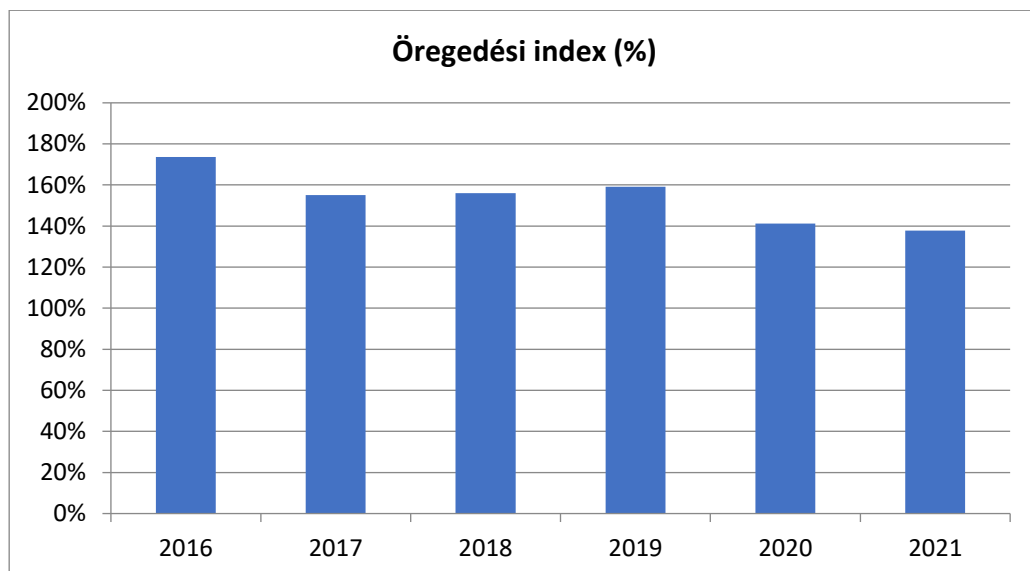

A település állandó népesség számából kitűnik, hogy a 0-59 éves korosztályig a férfiak vannak nagyobb arányban jelen a településen, a 60 év fölötti korosztályban viszont egyértelműen növekszik a nők aránya. Ami figyelemre méltó, hogy a 60 év feletti korosztály létszáma 55 fővel több, mint 0-17 éves korosztályba tartozók száma.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	125	72	173,61%
2017	121	78	155,13%
2018	117	75	156,00%
2019	121	76	159,21%
2020	120	85	141,18%
2021	124	90	137,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	10,05
2017	3,36
2018	-10,16
2019	-12,01
2020	15,49
2021	5,12

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzereje a vizsgált időszakban 2017 évig pozitív előjelet mutatott, tehát a bevándorlás volt a jellemző. Ez annak a visszajelzése, hogy Ferencszállás élhető település, minden közművel ellátott, tömegközlekedéssel a megye- és egyben járási székhely Szeged jól megközelíthető. A pozitív bevándorlási egyenleg segíti - az egyébként előregedő – települést a fennmaradásában. A 2018. évi változásnak igazán nincs magyarázata, hacsak az nem, hogy akkor erősödött meg a településen is a külföldi munkavállalás előtérbe kerülése. A településen az önkormányzaton kívül jelentős foglalkoztató nincs, így az itt élők az utazási költségek miatt hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Amennyiben a lakosság, főleg a fiatalok számára munkához való hozzáférés megoldódna, a helyben maradás sem jelentene számukra gondot. A 2020-ban történt jelentős emelkedés, a Babaváró hitel, CSOK, mint kormányzati intézkedéssel magyarázható és a fiatalabb korosztály megjelenésével.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-13,40
2017	-13,45
2018	1,69
2019	-5,15
2020	-6,88
2021	-1,71

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás egy év kivételével negatív előjelű, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Ez is annak a bizonyítéka, hogy a falu előregedő, így a gyermekek és fiatalok mellett egyre több esetben kell figyelni a főleg egyedül élő, magukra maradt

idős emberekre. A születések alacsony száma miatt az önkormányzatnak évek óta jelentős mértékű saját forrást kell felhasználnia a tagóvoda működtetésére. A táblázatból azért kitűnik, hogy a negatív előjel mértéke csökkenő tendenciát mutat, tehát megjelent a településen a fiatalabb generáció az olcsóbb lakások, CSOK, babaváró támogatás és a kedvező lakáshitel miatt.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így: a

- tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ferencszállás település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Ferencszállás Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 2007. évben alkotta meg a képviselő-testület. Az előírások hatálya kiterjed Ferencszállás Község közigazgatási területére. A község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A 2017. decemberében elfogadott, Ferencszállás Község településképi Arculati Kézikönyvét ajánlás jelleggel kell a szabályozási terv mellett használni.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. A feladat elvonással egyidejűleg, de annak mértékét messze meghaladó mértékben, az eddig az önkormányzatoknak átengedett szabad felhasználású források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is elvonásra került az önkormányzatoktól a központi költségvetésbe történő átirányításukkal. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól az ún. feladatalapú finanszírozás biztosítja. Fontos kapcsolódási pont az éves költségvetés elfogadása, gazdasági program is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Ferencszállás Községi Önkormányzat az alábbi társulásoknak tagja:

- Makói Kistérség Többcélú Társulás Társulási Megállapodásának kötelező felülvizsgálatát követően a Társulás már csak az orvosi ügyeleti ellátást látja el.
- Szegedi Kistérség Többcélú Társulása látja el a szociális alapellátás keretében többek között a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatot, házi segítségnyújtást, valamint a településen élők közül a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújt az intézményrendszerével. A társulás hivatott megoldani a települések által kötelezően ellátandó óvodai nevelést, Ferencszálláson tagóvoda működtetésével.
- Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) alapján jött létre,

a Tiszasziget, Ferencszállás, Klárafalva és a székhely, Kübekháza községek polgármestereinek, illetve jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása érdekében. A közös hivatal közreműködik az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.

- Ferencszállás Klárafalvával alkot egy védőnői és háziorvosi körzetet.

Az önkormányzatunk számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a kistelepülések gazdaságosan képtelenek számos kötelező feladatot megszervezni, illetve a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételével a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését érhetik el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Magyar Államkincstár, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2022. évi adatok még nem elérhetőek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek.

Az országban közel 3,3 millió ember él létminimum alatt, a szegénység, vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség száma közel 2,5 millió fő. Mindez némi javulást mutat 2012. évhez képest, de mégis a magyar társadalom 25%-át érintő probléma. Azonban minden társadalom fokmérője, miképpen bánt a magára maradt emberekkel.

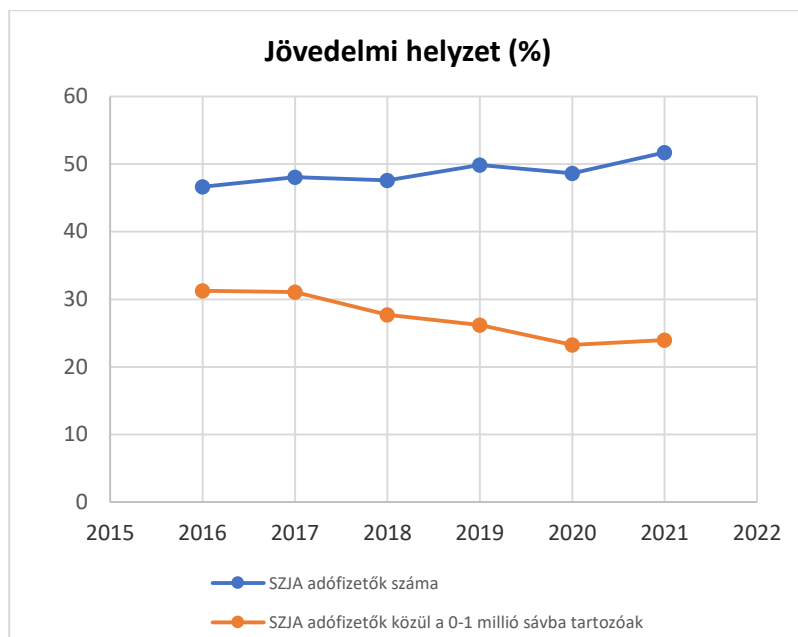
A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen is találhatunk a klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család(ka)t. A munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek rohamos csökkenése a szerény körülmények között élő emberek, családok rohamos lecsúszásához vezet.

A községben roma származású lakosok nem élnek, így a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció sem jelentkezik

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	46,63	31,25
2017	48,07	31,09
2018	47,60	27,69
2019	49,84	26,18
2020	48,61	23,25
2021	51,70	23,95

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősök elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

A településen 260 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetétől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások kb. 14 %-a komfort nélküli, 29%-a szilárd falazattal nem rendelkezik. A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, néhány, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van, de ezek sem a luxus kategóriába tartoznak. A Szegedi utcai ingatlanok közel fél hektáros kertekkel rendelkeznek, melyek egy részén különböző mezőgazdasági termékek előállításával foglalkoznak a tulajdonosok. Üdülőtulajdonról nincs információ.

Több hektáros földterülettel 3-4 nagyobb családi vállalkozás rendelkezik, ezeken a területeken mezőgazdasági tevékenység folyik.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. A Mötv. 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Csongrád megyében a munkanélküliségi rátát tekintve a makói térséget (ahová Ferencszállás tartozik, 2013. július 1-től a szegedi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához tartozik) jelentős a munkanélküliség. Ez Ferencszálláson is gondot jelentett az előző HEP időszakában. A rendszerváltás után a helyi Termelőszövetkezet felszámolásra került. Az addig itt, becsületesen dolgozó, fizikai munkát végző, de szakképesítéssel nem rendelkező emberek elhelyezkedési esélyei a nullával lettek egyelők. Az évek múlásával, életkoruk előre haladásával néhányuknak a mai napig is csak a különböző segélyezési formák, alkalmi munkák biztosítanak szerény megélhetést, még mások eredményesen működő mezőgazdasági vállalkozást hoztak létre.

A 90-es években számos országos nagyvállalat ment tönkre, zárta be kapuit, így a jellemzően Szegedre és a Makóra bejáró dolgozók közül sokan utcára kerültek. Helyben, illetve a közelben munkahely nincs, illetve az utazási költségek térítése miatt a ferencszállási munkavállalók hátrányban vannak a munkaerőpiacon. A makói és szegedi térségben indult beruházások potenciális munkalehetőséget jelentenek, a településen a foglalkoztatásra érezhető hatást gyakorolnak.

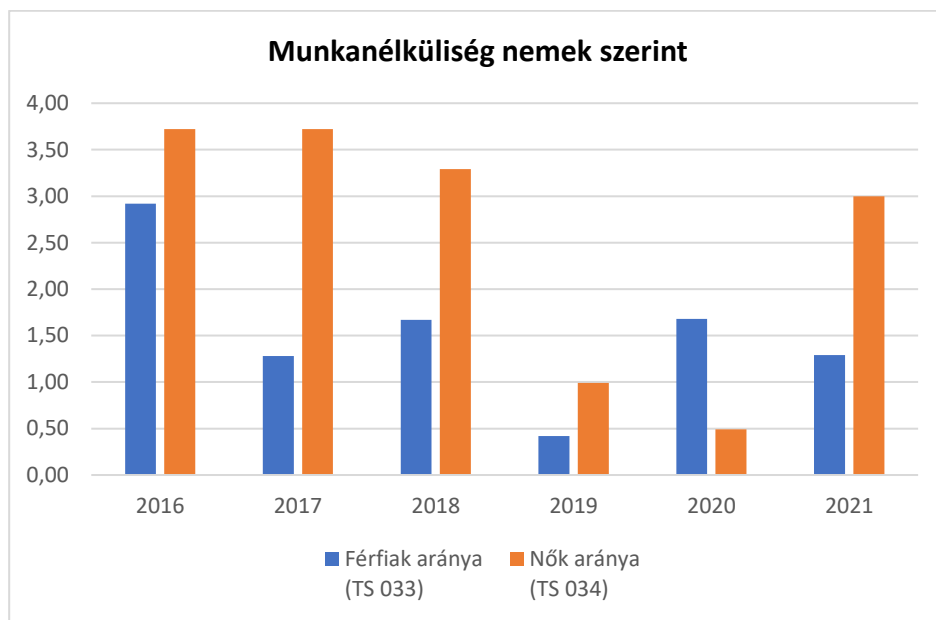
Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) és a Mötv.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,92	3,72	3,32%

2017	1,28	3,72	2,50%
2018	1,67	3,29	2,48%
2019	0,42	0,99	0,71%
2020	1,68	0,49	1,09%
2021	1,29	3,00	2,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

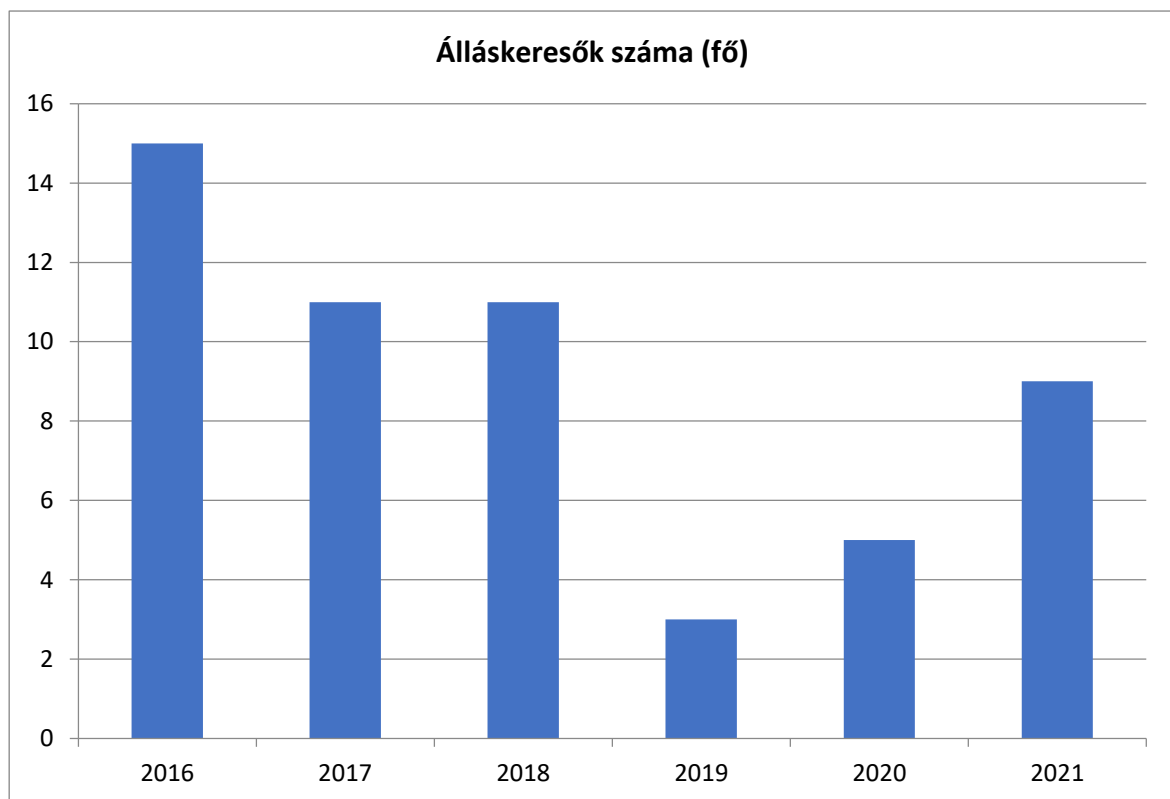

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Ferencszálláson a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. Az adatok tanúsága szerint az évek előrehaladásával a nők és férfiak körében is jelentősen csökkent az álláskeresők száma. Az országosan tapasztalható gazdasági folyamatok Ferencszálláson is csökkentik az állástalanok számát, ami tetten érhető az önkormányzatnál a közcélú foglalkoztatásban résztvevők folyamatosan csökkenő számában is. Az önkormányzat a közfoglalkoztatási programban az utak és zöld területek karbantartása, csapadékvíz-elvezető árkok tisztítása valósul meg.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	15	11	11	3	5	9
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	40,00%	11,11%
	Fő	0,00	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00

21-25 év (TS 038)	%	0,00%	9,09%	18,18%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	9,09%	18,18%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	2,00	0,00	0,00	1,00
	%	13,33%	18,18%	18,18%	0,00%	0,00%	11,11%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	6,67%	9,09%	18,18%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	33,33%	18,18%	0,00%	0,00%	20,00%	11,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00
	%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	6,67%	18,18%	0,00%	0,00%	20,00%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	13,33%	9,09%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	3,00	2,00	1,00	2,00
	%	6,67%	9,09%	27,27%	66,67%	20,00%	22,22%

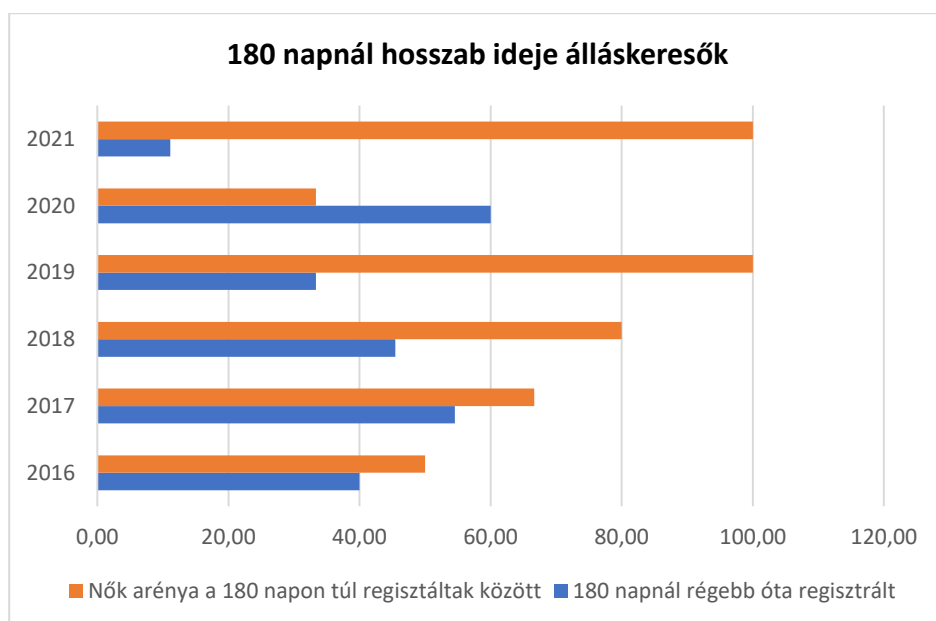
Forrás: TeIR, Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

**3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje
nyilvántartott álláskeresők aránya**

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2016	40,00	50,00
2017	54,55	66,67
2018	45,45	80,00
2019	33,33	100,00
2020	60,00	33,33
2021	11,11	100,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre.

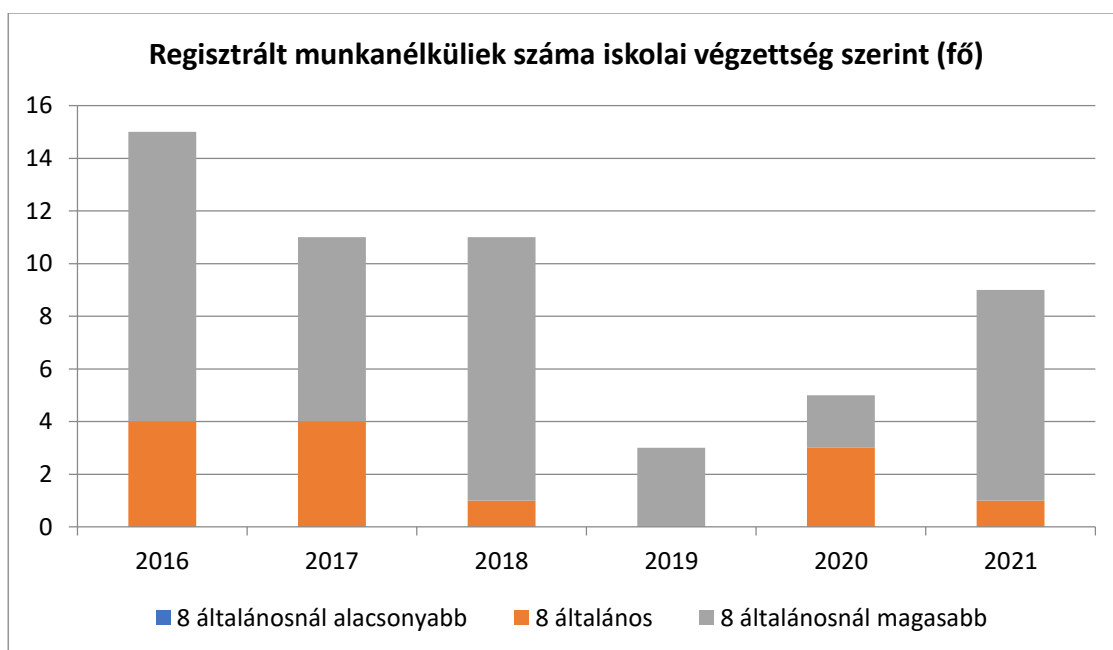
Aki nem szerzett középfokú végzettséget, vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. Ez jellemzően az 50 éven felüli korosztály problémája. A nem megfelelő – alacsony, vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	15	0	0,00%	4	26,67%	11	73,33%
2017	11	0	0,00%	4	36,36%	7	63,64%
2018	11	0	0,00%	1	9,09%	10	90,91%
2019	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2020	5	0	0,00%	3	60,00%	2	40,00%
2021	9	0	0,00%	1	11,11%	8	88,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek aránya csökkenő tendenciát mutat, de még mindig jelentős az alacsony képesítéssel rendelkezők aránya.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)

	Fő	(éves átlag - fő)
2016	10	11
2017	11	9
2018	16	9
2019	9	7
2020	9	5
2021	9	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökken, bár 2021-2022. évben már stagnáló tendenciát mutat jellemzően a jelentős gazdasági fejlődés hatására.

A következő években a gazdasági fejlődés lassulása, csökkenése miatt növekedhet a közfoglalkoztatásban résztvevők aránya.

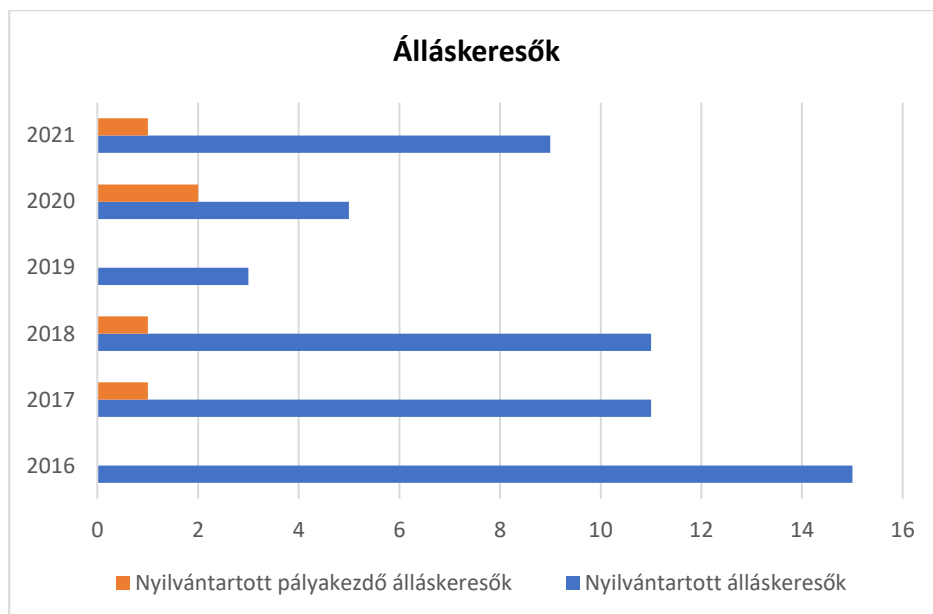
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Ferencszálláson kevés munkáltató jelenléte miatt a foglalkoztatáshoz való hozzáférés csak a nagyvárosokban biztosított, mint Makó és Szeged település. Jelenleg nagyobb beruházások nincsenek, térségben működő foglalkoztatási programok már nem működnek. A helyközi tömegközlekedés az igényeknek megfelelően működik, mely nem akadályozza a munkavállalást.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	15	0
2017	11	1
2018	11	1
2019	3	0
2020	5	2
2021	9	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatalok képzéshez, továbbképzéshez történő hozzáférése a közelben lévő nagyvárosokban megoldott. A fiatalok elvándorlása a jellemző a közeli nagyvárosokba a munkalehetőségek és képzések miatt.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen az önkormányzati hivatal köti magasabb iskolai végzettséghez a munkaköröket. Létszám tekintetében az önkormányzat kevés embert foglalkoztat, azokat is csak többnyire a közfoglalkoztatás keretében. Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások a település kevés lélekszáma miatt nem jelentkezik.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők foglalkoztatására csak a közfoglalkoztatás ad lehetőséget a településen. Egyházi fenntartású óvodával rendelkezik a település, az általános iskolai oktatást Kiszomboron vehetik igénybe a gyermekek.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkaerőpiacon még mindig jelentkezik a hátrányos megkülönböztetés a nők esetében, továbbá a vidéki lakhatás miatt.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

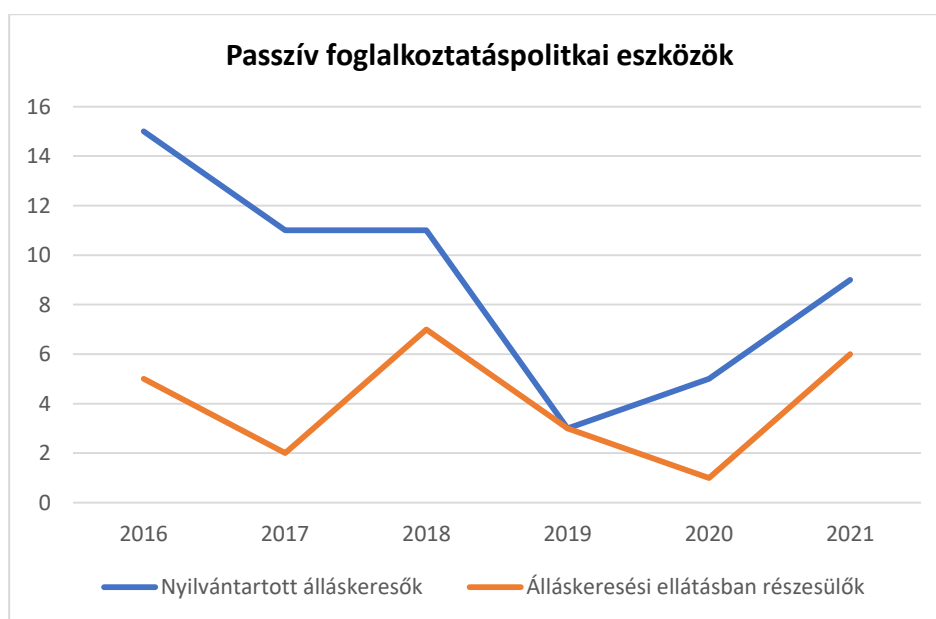
Ferencszálláson a digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei biztosítottak, már minden egyes, még a mélyszegénységben lévő család is rendelkezik internetes hozzáféréssel és számítástechnikai eszközökkel.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	15	3,76%	5	33,33%
2017	11	2,78%	2	18,18%
2018	11	2,78%	7	63,64%
2019	3	0,79%	3	100,00%
2020	5	1,32%	1	20,00%
2021	9	2,39%	6	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy még mindig nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Még napjainkban is fel kell hívni a figyelmüket, hogy jelentkezzenek a CSCSVM Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek. Bár itt van némi javulás az elmúlt időszakhoz képest, de ennél a társadalmi rétegnél változatlanul probléma, hogy nem képesek még saját érdekükben sem az ügyeiket intézni.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

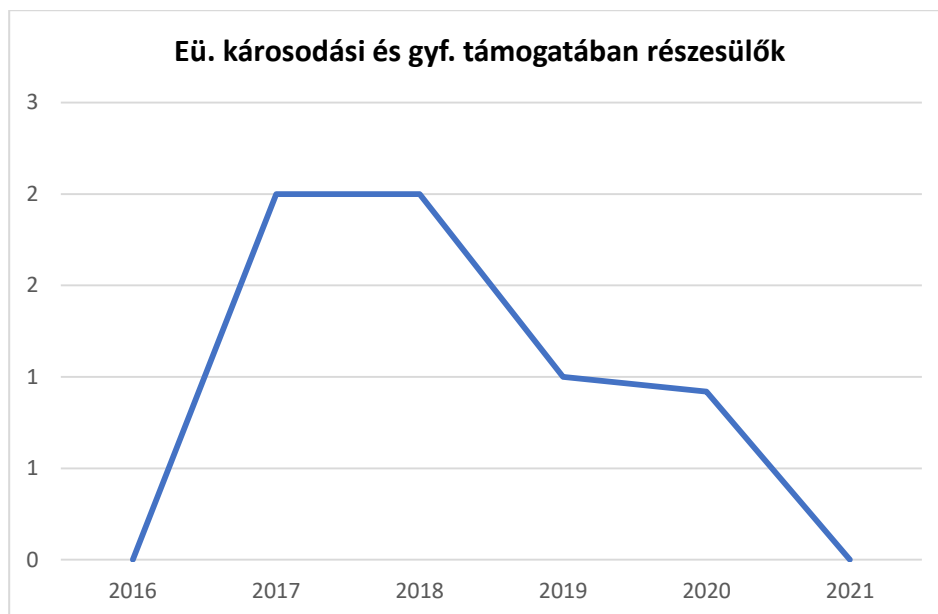
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	6,67%	n.a.	-	6	40,00%
2017	2	18,18%	2	20,00%	4	36,36%
2018	1	9,09%	1	10,55%	8	72,73%
2019	0	0,00%	0	15,00%	3	100,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	1	20,00%
2021	1	11,11%	0	5,00%	7	77,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A helyzetelemzés során megállapítható, hogy a foglalkoztatási helyzet kedvező alakulása Ferencszálláson is érezhető, az előző HEP vizsgálati időszakához képest a településen élők körében már nem jellemző a munkanélküliség.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	2
2018	2
2019	1
2020	1
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

A táblázat alapján megállapítható, hogy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülő személyek száma csökkenő tendenciát mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	269	0	0,00	27,88	92,94	97,03
2017	269	1	3,72	27,88	92,57	96,28
2018	269	0	0,00	27,88	92,94	96,28
2019	270	1	3,70	27,78	92,96	100,00
2020	269	0	0,00	27,51	94,05	100,00
2021	270	1	3,70	27,41	94,44	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Ferencszállás település 2023. évben 250 lakott lakóingatlanl rendelkezik, a közművellátottság szinte 100 %-os.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	269	n.a.	0	0	0	0	0
2017	269	n.a.	0	0	0	0	0
2018	269	n.a.	0	0	0	0	0
2019	270	n.a.	0	0	0	0	0
2020	269	n.a.	0	0	0	0	0
2021	270	n.a.	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

Ferencszállás község bérlakás állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Ferencszállás község szociális bérlakás állománnyal nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ferencszállás község egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal nem rendelkezik.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	1

2018	n.a.	3
2019	n.a.	46
2020	n.a.	44
2021	n.a.	48

Forrás: TelR, KSH Tstar

A településen éves szinten átlagosan 15 család kér lakásfenntartási támogatást, mely csökkenő tendenciát mutat, mivel a nyugdíjak és bérek emelkedése során a helyi rendeletben meghatározott jövedelemhatárt a kérelmezők meghaladják, így ebből a támogatási formából kiesnek.

e) eladósodottság

Komoly problémát jelent az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A helyi lakosok rászorultságtól függően lakásfenntartási támogatást igényelhetnek, amennyiben a helyi rendeletben meghatározott egy főre eső jövedelemhatárt nem érik el. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat.

A lakásfenntartási támogatás természetben történő folyósítása – közmű szolgáltatónak utalja a támogatást az önkormányzat – a védett fogyasztói státusz kérelmezésével együtt több családot mentett meg a közmű szolgáltatásból való kizárástól. A rendkívüli települési támogatást is egyre több család igényli a 2023-ban egyre jobban érezhető gazdasági válság, magas infláció következtében.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Ferencszálláson megfelelő a minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Ferencszálláson szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek, így ezzel kapcsolatos adatok és megoldásra váró problémaként sem jelentkeznek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvos ok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertá rak és fiókgyógysz ertárak száma (TS 110)	Közgyógyellát ási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	16	6,17
2018	1	0	0	1	15	4,16
2019	1	0	0	1	14	3,15
2020	1	0	0	1	13	3,94
2021	1	0	0	1	10	3,83

Forrás: TelR, KSH Tstar

A települési önkormányzat képviselő-testülete, a település lakosság számára tekintettel felnőttek és gyermekek részére egy egészségügyi alapellátási, vegyes körzetet alakított ki Klárafalva községgel.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a házi orvos a makói, illetve szegedi szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító vehető igénybe.

A vegyes praxis székhelye Ferencszálláson található. A településen orvosi ellátás változó rendelési időben a hét négy napján elérhető. Gyógyszer kiváltás a községben - a hét minden napján, az orvosi rendelés időpontjához igazodó nyitva-tartással – működő fiókgyógyszertárban lehetséges.

A településen célzott korosztályok számára különböző szűrővizsgálatokat szervez az önkormányzat, például mammográfiai szűrést, csontsűrűség vizsgálatot, melyet az érintettek igénybe is vesznek, hiszen ez az egészségügyi szolgáltatás helybe jön, és nem kell emiatt távoli helyekre utazni. Biztos, hogy sokkal kevesebben vennének részt a szűrővizsgálaton, ha ezért utazni kellene.

Sajnálatos, hogy a hosszú évtizedeken keresztül szintén helybe érkező tüdőszűrő mára megszűnt. A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, házi orvos, által rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves és a 3-6 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával helyben történik.

Az orvosi rendelő épülete 2018. évben került akadálymentesítésre TOP támogatás felhasználásával. A településen szerencsére alacsony a mozgásukban korlátozottak száma, de az ő érdekeiket is figyelembe véve az önkormányzat megoldja ezt a problémát és így gyakorlatilag valamennyi önkormányzati épület a mozgáskorlátozottak és gyengénlátók számára is akadálymentesített.

Szociális alapszolgáltatás: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés stb., a szociális alapellátást a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása biztosítja.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet. Néhány esetben kellett felhívni a figyelmet arra a lehetőségre, hogy vegyék igénybe legalább a szociális étkeztetést, mert csak így jutottak rendszeres meleg ételhez. Többeknek fizikai állapota, betegsége miatt a főzés nem megoldott. Némely esetben hanyagsága miatt a főzéssel nem foglalkozó, elhanyagolt, alkoholizáló személyről beszélhetünk. Őket igyekeznek a szociális munkával foglalkozók feltérképezni.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen megoldott a prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a közeli városokban biztosított. A falugondnoki szolgálat nagymértékben tud segítséget nyújtani az ellátások elérése érdekében.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben biztosított az egészséges táplálkozás, a hatályos rendeletek alapján megoldott.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Ferencszállási Sportegyesület nagy mértékben hozzájárul a sportprogramokhoz való hozzáféréshez.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokat. A település önkormányzati tulajdonú bölcsődével nem rendelkezik. Klárafalván egy magánbölcsőde biztosítja az igények ellátását. A település nevelési, oktatási feladatait az óvodai ellátás kivételével Kiszombor település látja el.

g) drogprevenció szolgáltatások;

Drogprevenció szolgáltatások a közeli nagyvárosokban Szegeden és Makón elérhetőek, továbbá a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása családsegítő szolgálatának munkatársa nyújt életvezetési tanácsokat az arra rászoruló személyek, családok részére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen nem jelentkezik hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kioztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

A település népkehával nem rendelkezik, az SZKTT szociális szolgáltató rendszer, családsegítő szolgálata kéthetente, pénteki napokon élelmiszer osztást szervez a rászoruló családok részére.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	381	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

A Ferencszállási Sportegyesület a helyi sportélet mozgatórugója, helyi szinten, közterületen lévő füves területen futballmérkőzéseket és egyéb sporteseményeket szervez.

A "Kulturált és Egészséges Ferencszállásért Közalapítvány" támogatásával teszi az önkormányzat élhetőbbé, virágosabbá a települést. A közalapítvány bevételi lehetőségei függvényében bekapcsolódik a szűrőnapok, falunapok lebonyolításába. A település idősebb korosztályait a *Nyugdíjas Klub* fogja össze havi rendszerességű összejövetelein. Foltvarró szakkört működtetnek, kiállítás, kirándulást, színház látogatást és amatőr színi előadásokat szerveznek. Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés (bár ez már szinte a mélyszegénységben élők részére is megoldott) a Faluházban vehető igénybe ez a szolgáltatás.

A helyi lakosok Ferencszállás Község Honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, azok kezelésére nincs szükség.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritásnak szép példái vannak a településen. Adományozásból összegyűlt pénzek is segítettek pl. a helyi katolikus templom felépítését, világháborús emlékmű állítását, kopjafa állítását.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nincs nemzetiségi és etnikai kisebbség.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Az önkormányzati kezdeményezéseknek és a civil szervezetek aktivitásának köszönhetően van közösségi élet a településen. A civil szervezetek számának növelésével a közösségi élet még aktívabbá válhat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem él roma kisebbség, így értelemszerűen roma nemzetiségi önkormányzat sem tevékenykedik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A legnagyobb probléma a munkahelyteremtés, melyre megoldás lehet egyrészt egy-két arra alkalmas önkormányzati ingatlan értékesítése kisebb vállalkozás letelepítésére. Probléma még az állástalanoknál a hivatalos ügyekben való járatlanság, illetve a téli tüzelő biztosítása. Megoldás a segítségükre kialakított szociális tanácsadás rendszere. A téli tüzelő kérdésére a pályázati forrásból történő segítségnyújtás hosszútávon nem nyújt elegendő megoldást. Megoldás lehet egy önkormányzati tulajdonú erdő telepítésének lehetősége. A mélyszegénységben élők egyik legnagyobb problémája a lakásuk elvesztése, amely miatt elkezd lecsúszni életszínvonaluk, amelyhez hozzájárul a lakókörnyezetük elhagyása, társas kapcsolataik felszámolása is. Megoldás lehet az Önkormányzat részéről, ha lehetőséget teremt nekik a helyben maradásra úgy, hogy a megüresedett épületeket megvásárolja, illetve bérlakás programot indít.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi

	közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről - Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében
eladósodás felbukkanása, lakhatási problémák	- figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében - bérlakás program
anyagi okok miatt fűtési nehézségek, élelmezési problémák	- saját erdő telepítésével tűzifa osztása - ingyenes élelmiszer osztás folyamatosságának megőrzése, közösségi gyűjtés a rászoruló családok segítése érdekében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	323	313	636	50,79%	49,21%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			17	2,67%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	40	36	76	6,29%	5,66%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	10	6	16	1,57%	0,94%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség száma 2022-ben 636 fő, melyből a férfiak és nők aránya szinte hasonló megoszlású. 0-17 éves korosztály 92 főből áll, mely az előző HEP-hez viszonyítva emelkedést mutat. A gyakorlatban ebből a korosztályból kerülhet ki a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	1	3
2020	1	3
2021	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a járási hivatal gyámhivatala védelembe veszi a gyermeket. Ferencszálláson a hét egy napján a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása keretében működik a gyermekjóléti szolgálat. A családgondozó szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és azokkal az oktatási intézményekkel, ahová a ferencszállási gyermekek járnak.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése

szolgálja.

A fenti táblázat adataiból látható, hogy a településen az elmúlt öt évben a hatásköri szabályok módosulása miatt nincs használható adat a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek számáról.

Természetesen, ha csak egyetlen esetre kerülne sor, az is sok lenne, mert az a gyermek fejlődését, jövőjét veszélyezteti. Az életben egy ilyen szituáció, indíttatás a felnőttkorra is kihatással lehet. A vizsgált időszakban jellemzően az iskolai hiányzás miatt volt szükség a védelembevételre. A jelenlegi helyzetben felmerülő probléma a családok megélhetése, ami családi konfliktusokhoz vezethet, és felmerülhet a gyermekek elhanyagoltsága is.

Sajnos az fentebb említett jogszabályváltozás során védelembevétellel kapcsolatos hatáskör elkerült a jegyzőtől, pedig a gyermekek érdekében talán jobb lett volna, ha a legalacsonyabb és így legátláthatóbb szinten marad. Ferencszálláson működik a Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat, amely a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása a Szociális Szolgáltató Központ keretében látja el.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen. Elmondható, hogy a lakosság 0-17 éves korosztályához (92 fő) képest nem túl magas a védelembe vett gyermekek száma.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	9
2018	8
2019	9
2020	10
2021	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az adatok alapján megállapítható, hogy öt év távlatában, hogyan változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. Az adatokból megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma jelentősen nem változott.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen

	Fő	Fő	Fő
2016	0	3	3
2017	0	2	2
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	1	1
2021	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülő, száma csökkenő tendenciát mutat.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat a vizsgált időszakban rendszeresen megszervezte az 1997. évi XXXI. törvényre figyelemmel a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetését. Az étkeztetés megszervezése oktatási intézmény (iskola) hiányában komoly problémát okoz.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Ferencszálláson nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek, illetve jelenleg oktatási-nevelési intézmény sem működik, így anyanyelvüknek és kulturális helyzetüknek megfelelő pedagógiai programra sincs szükség.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Ferencszálláson nem élnek más állampolgársággal rendelkező, külföldről visszatért, hátrányos helyzetű gyermekek.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, teletszerű lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat a védőnői szolgálatot Klárafalva Községi Önkormányzattal közösen látja el. A védőnő a hét három napján, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő két települést lát el, így egy védőnő elegendő a feladat ellátásra. A védőnői feladatellátás körébe 0-6 éves korosztályig folyik területi gondozás, mivel Ferencszálláson nem működik általános iskola. A tanulók más település iskoláiba járnak, ezért az ő gondozásuk a helyi illetékességgel bíró védőnői feladat ellátásba tartozik.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos s által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat a házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekek részére szervezett, vegyes körzetű házi orvosi szolgálat látja el Klárafalva Községi Önkormányzattal. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott. Súlyosan beteg, fogyatékos gyermekek száma: 1 fő. Betegségük, fogyatékoságuk mértékének megfelelő ellátás számára biztosított.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Ferencszálláson működik a Gyermekjóléti Szolgálat, annak családgondozója jól ismeri a helyi lakosokat. Jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és a járási gyámhivattal. Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a családgondozója kezdeményezi a gyermek védelembevételét.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő

2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH
Tstar

A településen bölcsőde nem működik, a gyermekeket a szomszéd településen, Klárafalván lévő magánbölcsődébe szokták beíratni, vagy a nevelési körzet szerinti kiszombori bölcsődébe vagy más nagyobb városok bölcsődéjébe.

f) gyermekvédelem;

A Ferencszálláson működő gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer megfelelően képviseli a gyermekvédelem helyzetét.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a gyermekvédelmi támogatás megállapításáról és a folyósítás feltételeiről szóló rendeletében az önkormányzat kifejezetten a krízishelyzetben lévők számára rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, illetve rendkívüli települési támogatást biztosít. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen és a rendkívüli települési támogatáson túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekétkeztetéshez történő hozzáférése biztosított, bár nem minden érintett él ezzel a lehetőséggel.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a település méretének megfelelő mértékben megoldott. A településen nincs sportcsarnok, a volt iskola épületében található felújított, akadálymentesített tornateremben kondi gépek használhatók. Az óvoda mellett egy biztonságos, rendszeresen szakember által felülvizsgált, 20 éves játszótér található.

A szabadidős és szünidős programok közül az érdeklődők használhatják a Faluházban rendelkezésre álló könyvtárat, illetve e-Magyarország pontot.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az intézményi (óvodai) és szünidei étkeztetés vásárolt szolgáltatás útján megoldott.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A település nem rendelkezik eltérő kultúrájú gyermekekkel. Hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok részére egységesen szerveznek programokat, viszont a rászorultabb családok részére önkormányzati támogatást biztosítanak.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs hátrányos megkülönböztetés a szolgáltatások nyújtásakor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül biztosított.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	21	3	14,29
2017	22	4	18,18
2018	15	1	6,67
2019	9	1	11,11

2020	13	1	7,69
2021	16	1	6,25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóknak viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	3	0
2017	2	0
2018	3	0
2019	4	0
2020	4	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nem működik általános iskola, azonban a Ferencszállás község vonatkozásában kötelező felvételt biztosító kiszombori Dózsa György Általános Iskolában egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások teljesítése érdekében pl.: gyógypedagógus, gyógy-testnevelő, logopédus foglalkozik a rászoruló gyermekekkel, de a foglalkozások számának növelése lenne indokolt lenne.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoporthoz tartozók száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	24	1	21	0	0	21
2017	n.a.	1	30	1	22	0	0	22
2018	n.a.	1	25	1	15	0	0	15
2019	n.a.	1	25	1	9	0	0	9
2020	n.a.	1	25	1	13	0	0	13
2021	n.a.	1	25	1	16	0	0	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő

2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodai nevelésnél jelentős a gyógypedagógiai ellátásban részesülők száma.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nem jellemző szegregációs jelenség, hátrányos megkülönböztetés nevelési (óvoda) intézményben. Ferencszálláson iskolai oktatási intézmény nem működik.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nem releváns.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	n.a.	1
2017	0	0	n.a.	4
2018	0	0	n.a.	3
2019	0	0	n.a.	6
2020	0	0	n.a.	3
2021	0	0	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma nem jelentős.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyermekek az egyik legsérülékenyebb réteg a társadalomban, hiszen még nem tudják befolyásolni saját sorsukat, kiállni a jogaikért, megteremteni lehetőségeiket. Az előregedés korfáját mutató Ferencszállás lakosságon belüli számarányát tekintve nem sok gyermek él. Viszont a 18 év alatti gyermek sorsa is az önkormányzat felelőssége, így azokat a problémákat is kezelni kell egy ilyen településen, amelyek még nem vagy csak részben jelentkeznek, de előrevetítik a problémákat. Ilyen probléma a drog, mely tettenérhetően nincs jelen, de mivel a gyermekek többségében a közeli nagyvárosban járnak iskolába, a problémát meg kell előzni. A gyermekekre és legfőképpen jövőjük alakulására kihat a család, melyben élnek elszegényedése is. Probléma a „falusi gyerek”szindróma, azaz hátránnyal indulnak sok esetben a városi gyermekekkel szemben. A következő nagy terület melyre mindenképpen súlyt kell a mai világban helyezni, az, a gyermek szegénység megelőzése, az egészséges életmódra nevelésük, környezetük egészséges kialakítása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elszegényedés jelei	- adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (taneszközök, kinőtt ruhák) - gyermekjóléti szolgálat, jelzésének továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése
hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	- cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni, segélycsomagok osztása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

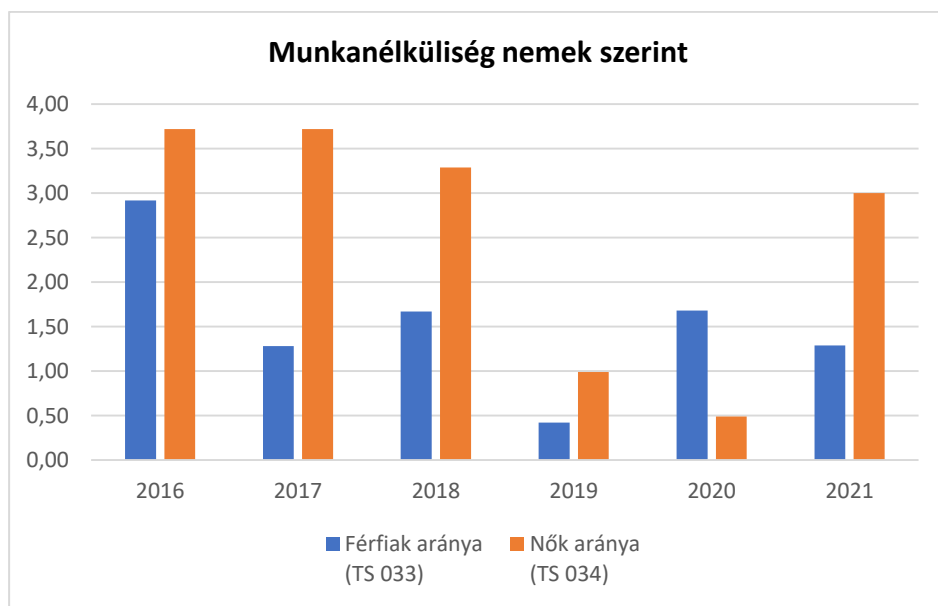
- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén,
- szociális biztonság területén,

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,92	3,72	3,32%
2017	1,28	3,72	2,50%
2018	1,67	3,29	2,48%
2019	0,42	0,99	0,71%
2020	1,68	0,49	1,09%
2021	1,29	3	2,15%

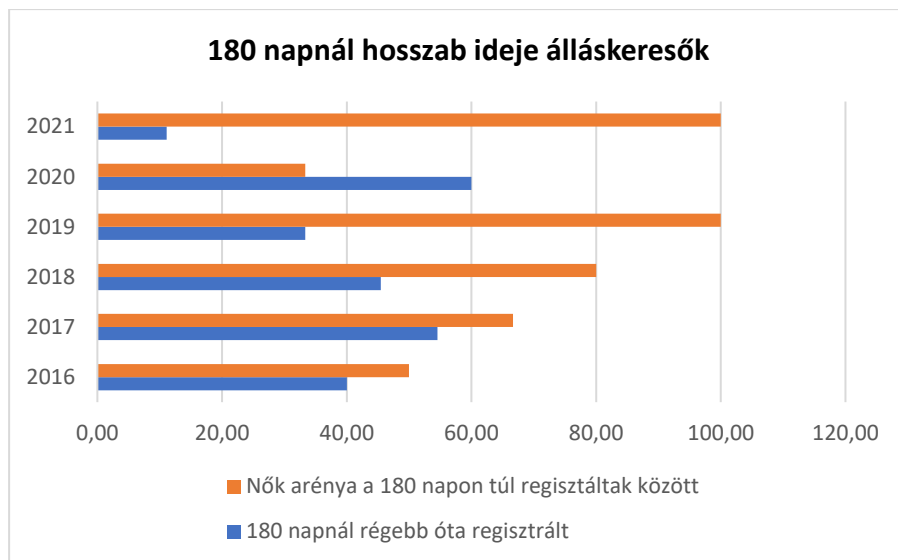
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)

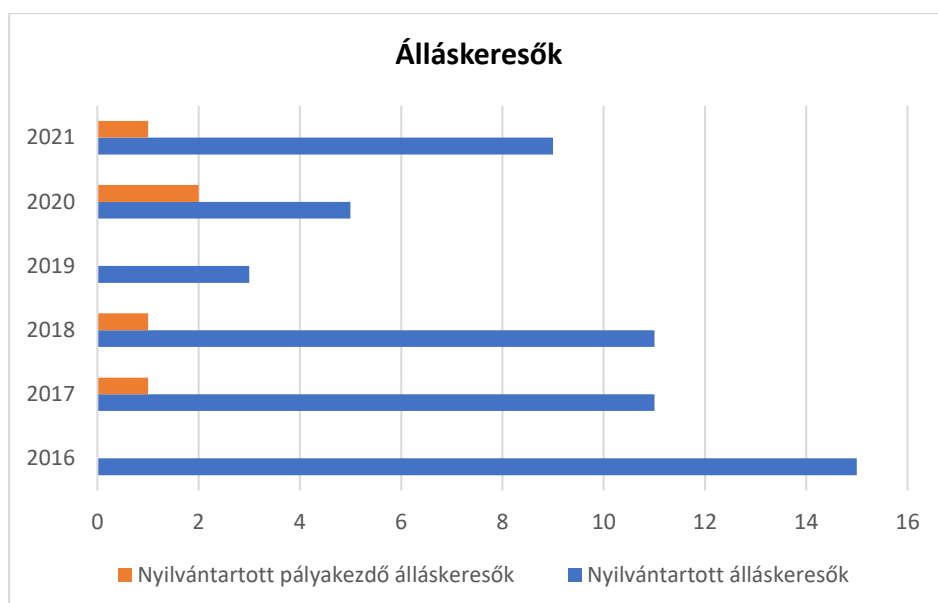
	%	%
2016	40	50
2017	54,55	66,67
2018	45,45	80
2019	33,33	100
2020	60	33,33
2021	11,11	100

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	15	0
2017	11	1
2018	11	1
2019	3	0
2020	5	2
2021	9	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A táblázatok adatai arról adnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A foglalkoztatottak száma becslés.

A munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára helyben szinte csak az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás keretében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként

	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A településen bölcsőde nincs, csak napközi otthonos óvoda működik. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába íratta. A községben családbarát munkahelyi megoldásra, rugalmas munkaidőkezdésre azért nincs példa, mert munkahely sincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő.

A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek/házi orvossal.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség. Krízis helyzetben igénybe vehető az 50 km-en belül lévő, Hódmezővásárhelyen található Anya - Gyermek szálló.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők és férfiak jelenléte a képviselő-testületet nézve kiegyenlített. A hivatalokban, szociális, kulturális és oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők látható helyzete igazodik a társadalomban már évszázadok óta elfoglalt helyükhöz, a gyermeknevelés, a háttér megteremtése. Ezzel együtt azonban elvárás környezetük részéről és saját magukkal szemben is, hogy saját karriert csináljanak. Ez hosszútávon a szétaprozódáshoz és hosszú távon a családi élet kárára tud csak megvalósulni. A településen a nők közéleti szerepvállalása a férfiakhoz viszonyítva kiegyensúlyozott.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyobb arányú munkanélküliség	• közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés-ezzel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának
szakképesítés hiánya	• képzési programokhoz juttatás (pl. szakács, bolti eladó, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszer-tartósító) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

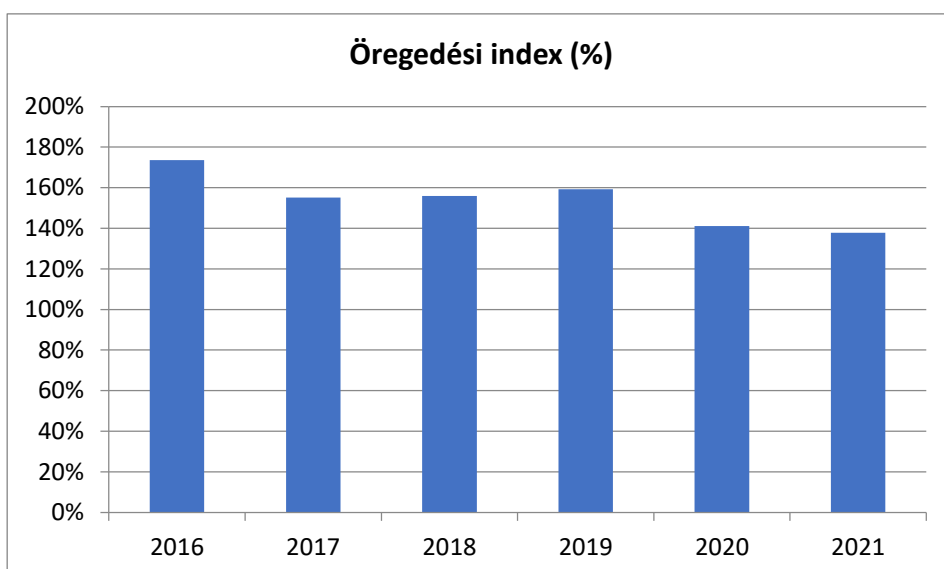
A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer szerint megkülönböztetünk:

- saját jogú nyugdíjat:
 - öregségi nyugdíj
 - a nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíja
- hozzátartozói nyugdíjat:
 - özvegyi
 - özvegyi járadék
 - árvaellátás
 - szülői nyugdíj

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	125	72	173,61%
2017	121	78	155,13%
2018	117	75	156,00%
2019	121	76	159,21%
2020	120	85	141,18%
2021	124	90	137,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

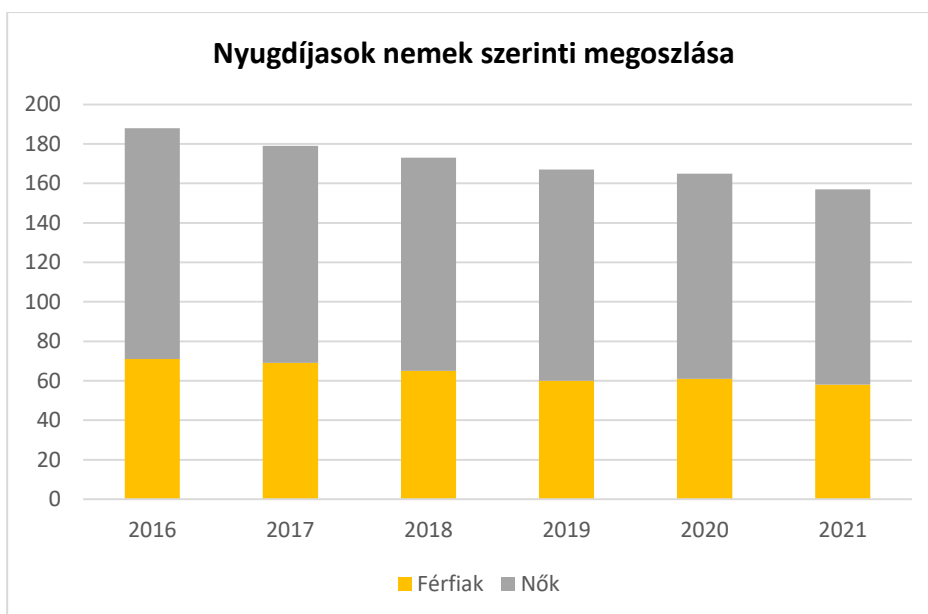
Ferencszálláson az öregedési index lassuló tendenciát mutat, köszönhetően a fiatal családok vidékre történő kiköltözésének. A kormányzati döntések következtében a babaváró támogatás, kedvező lakáshitel és a CSOK igénybevétele miatt, az olcsó házak következtében egyre több fiatal választja a kisebb falvakat lakóhelyül.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	71	117	188
2017	69	110	179
2018	65	108	173

2019	60	107	167
2020	61	104	165
2021	58	99	157

Forrás: TeIR, KSH Tstar

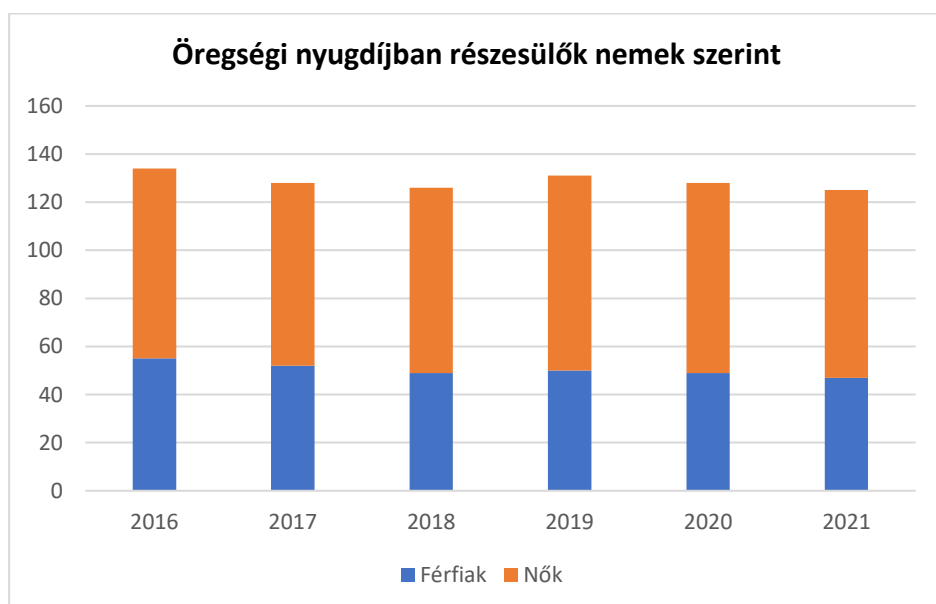
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)

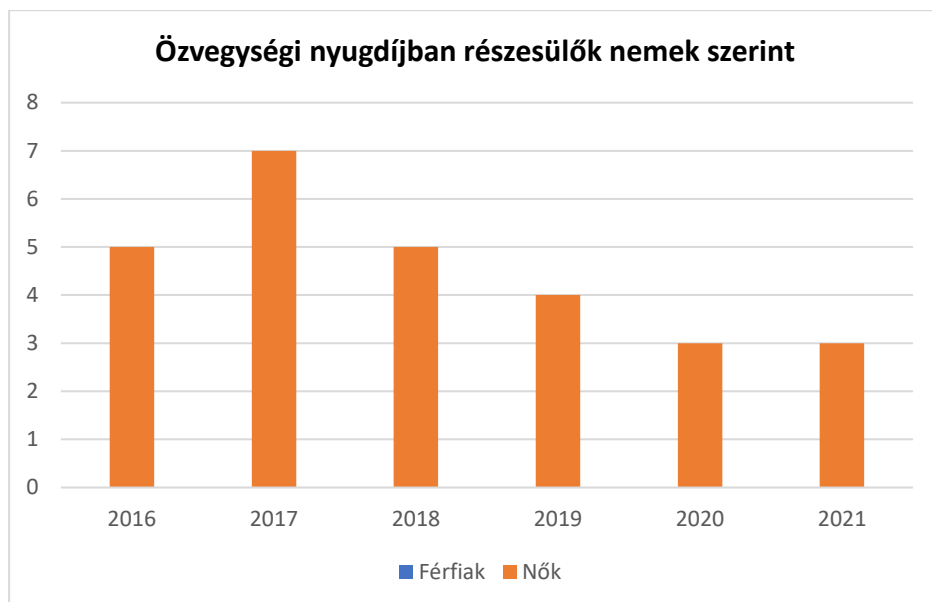
2016	2	1	55	79	0	5	n.a.
2017	1	0	52	76	0	7	0
2018	1	0	49	77	0	5	0
2019	1	0	50	81	0	4	0
2020	0	0	49	79	0	3	0
2021	0	0	47	78	0	3	0

Forrás:

TeIR, KSH

Tstar

Ferencszálláson a nyugdíjasok vagy a nyugellátásban részesülők száma lassú, de csökkenő tendenciát mutat.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	15	11	11	3	5	9
41-45 év (TS 042)	Fő	5	2	0	0	1	1
	%	33,33%	18,18%	0,00%	0,00%	20,00%	11,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	0	0	0	0	3
	%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	2	0	0	1	1
	%	6,67%	18,18%	0,00%	0,00%	20,00%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	1	0	1	0	0
	%	13,33%	9,09%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	3	2	1	2
	%	6,67%	9,09%	27,27%	66,67%	20,00%	22,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettiek) foglalkoztatási mutatói a településen ugyan nem a legrosszabbak, de a gyakorlat azt mutatja, hogy annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen éljenek a nyugdíj melletti/helyetti munkavégzés lehetőségével.

A településen az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Mindenki kertes házban lakik, ahol akad munka bőven.

- b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen nincs munkahely a fiatalok számára sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség.

A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás nem jellemző, de a településen belül aktív közösségi életet élnek, tevékenységüket szívesen mutatják be a község fiatalabb generációinak.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Ferencszállás településen nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés az idősebb korosztály foglalkoztatásával kapcsolatban, mivel a munkalehetőség nagyon csekély.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	71	117	188
2017	69	110	179
2018	65	108	173
2019	60	107	167
2020	61	104	165
2021	58	99	157

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idős emberek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az önkormányzat társulási formában, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása keretében látja el feladatát. Az önkormányzat szociális rendelete, valamint a Társulási Megállapodásban foglaltak szerint az idős emberek számára biztosított a:

- szociális alapszolgáltatás:
- étkeztetés

- házi segítségnyújtás / mentális segítségnyújtás
- családsegítés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	125	0	0	12
2017	121	0	0	0
2018	117	0	0	7
2019	121	0	0	11
2020	120	0	0	6
2021	124	0	0	10

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra nincs lehetőség, erre igény sem mutatkozik, az idősebb és betegesebb személyek szívesebben maradnak otthon.

Napjainkban egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra. A szociális étkeztetés is népszerű. Az idősök kiszállítással kérhetik az ebédet.

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Makón, illetve Szegeden van. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni, vagy az önkormányzat által működtetett falugondnoki szolgálatot. Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat intézményei a faluház, óvoda és a volt iskola épületben kialakításra került Mozgás Pont már akadálymentesítettek, az önkormányzati hivatalnak és háziorvosi rendelőnek helyet adó községháza felújítása és akadálymentesítése TOP támogatási forrásból befejeződött.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártassága az elmúlt 5 évben javult, de még így is elmondható, hogy sokan idegenkednek a számítógépektől és okostelefonoktól.

d) a generációk közötti programok.

Kistelepülés lévén a települési programokon a generációk együtt vesznek részt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A község idősebb korosztályai már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról, de szívesen veszik a nekik szóló rendezvényeket és azon aktívan részt is vesznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idős korosztály problémája a falusi szépkorúak jellegzetes problémáit mutatja. Segítséget igényelnek, igényelnének több téren is. Probléma, hogy minden szempontból kiszolgáltatottak. Ha egészségügyi problémájuk miatt leesnek lábról, jelzőrendszer hiányában órák, napok telhetnek el, míg valaki megtalálja őket. A magányosságukat kevés pénzügyi ráfordítás mellett kellő szervező erővel, kitartással lehetne enyhíteni például nyugdíjas klub tagtoborzásával. Sokszor probléma a szakorvosi rendelésre való eljutások a nehézkes közlekedésük miatt. A településen a falugondnoki szolgálat tud segítséget nyújtani az idősebb korosztály részére problémáik megoldásához. Jelzőrendszeres segítségnyújtást kellene kiépíteni, megvalósítani vagy a „gondosóra” kormányzati programot propagálni, mely jelentős segítséget jelenthetne az egyedül élő idős lakosság számára. Kiszolgáltatottak a betörőkkel szemben is. Kamerákkal, pánikgomb beszerelésével lehetne a problémán segíteni.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idősek szociális ellátása, szociális biztonsága	- biztos és állandó személyek alkalmazása az alapellátásban - a jelzőrendszert kiváltó „gondosóra” kormányzati program propagálása
bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	- rendőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatóságról, elérhetőségről tájékoztatás szórólapokon

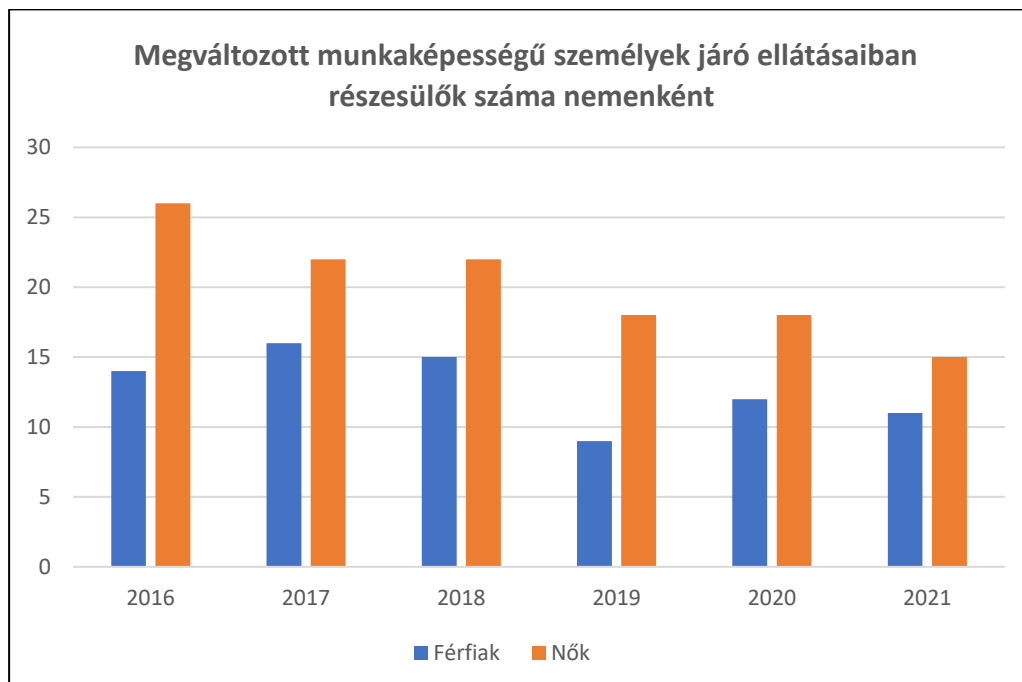
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	14	26	40
2017	16	22	38
2018	15	22	37
2019	9	18	27

2020	12	18	30
2021	11	15	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen nincs munkavállalást segítő lehetőség a kevés számú munkahely miatt.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településen nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezetben ápolási díj folyósítása mellett, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható

- szociális alapszolgáltatás,
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés

Ápolás, gondozás nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

A településen minden megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személy ellátásban részesül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen sem önkormányzati, sem egyházi fenntartású, sem civil fenntartású intézmény a nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számára nincs. Rehabilitációs ellátást csak a közeli városokban tudják igénybe venni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatal, egészségügyi létesítmények akadálymentesítése megvalósult.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Valamennyi középület akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek teljes körű akadálymentesítése megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények akadálymentes látogatása biztosított. A mozgáskorlátozottak részére a parkolás megoldott. 2013. évben LEADER támogatásból megvalósult a Magyar Közút Kht. kezelésében lévő a 43. sz. főút buszmegállóinak akadálymentesítése, így kerekesszékekkel és babakocsival is használhatóak. A

település járdáinak folyamatos javítása, akadálymentesítése még megoldandó célja az önkormányzatnak.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékossgal élő személyek nappali intézményével nem rendelkezik a település, akadálymentesítésen kívül speciális közlekedési megoldások nincsenek.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége a falugondnoki szolgálat útján is biztosított.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincs a fogyatékkal élőknek szervezett program.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A községben alacsony a fogyatékkal élők száma, azonban számukra az életminőségük nagyon fontos eleme, hogy mennyire segíti környezetük az életüket, boldogulásukat. Probléma a járdák rossz állapota, amin a kerekesszékesek, gyengénlátók számára veszélyessé válik a közlekedés. Ez utóbbi probléma különböző pályázati lehetőségek folytán ugyan javult, de még sok száz méternyi járda szorul felújításra, építésre.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
járdák biztonságossá tétele	- járdák folyamatos karbantartása

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
aszfaltburkolatok építése, felújítása	aszfaltburkolat építés, felújítás
további civil szerveződések létrehozása	civil szerveződések támogatása
pszichológus-, jogász alkalmazásának hiánya	pszichológiai- és jogi tanácsadás biztosítása a településen élők számára

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi önkormányzatnak, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyház képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Ferencszállás a jövőben még élhetőbb településsé váljon. Ehhez elengedhetetlen a településen a civil szervezetektől, lakóktól jövő közösség építő, települést szépítő kezdeményezések önkormányzati felkarolása.

Mindehhez azonban kellenek a megfelelő irányító, mozgósító személyek, akiknek hívószavára az emberek szívesen mozdulnak. A polgármester, a képviselők és a lakosság kapcsolata jónak értékelhető. A település élhetőbbé tétele azonban egy ilyen méretű településen sem feltétlenül akarát, inkább szabadidő kérdése. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

Az önkormányzat a korábbi években is folyamatos figyelmet fordított a civil kezdeményezésekre, azok támogatására. A jövőben mindenképpen tovább kell szélesíteni és színesíteni kell az önkormányzat és a helyi lakosság kapcsolatát elsődlegesen a fiatalabb generáció irányában.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Helyi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség erősítése szükséges.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkóztatást segítő közös programok kiépítése és erősítése szükséges.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nincs nemzetiségi önkormányzat és csekély számú a más nemzetiségű személy.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az önkormányzat a korábbi évek folyamatos forráshiányos költségvetése és szakember hiánya miatt nem tudta a civil kezdeményezéseket támogatni, a nem kötelező feladatnak számító közösség-építő tevékenységet önmaga elvégezni. A költségvetési helyzet normalizálódása esetén mindenképpen szélesíteni és színesíteni kellene az önkormányzat és a helyi lakosság kapcsolatát.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők részvételének növelése a cél.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán egyéb partnerek (állami és önkormányzati, egyházi intézmények képviselői bevonása megtörtént a HEP elkészítésének folyamatában.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását lehetővé tette a HEP fórum megtartása, és annak működtetése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás eladósodás felbukkanása, lakhatási problémák anyagi okok miatt fűtési nehézségek, élelmezési problémák	- tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről - Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében - figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételeének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében - bérlakás program - saját erdő telepítésével tűzifa osztása - ingyenes élelmiszer osztás folyamatosságának megőrzése, közösségi gyűjtés a rászoruló családok segítése érdekében
Gyermekek	elszegényedés jelei hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	- adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (taneszközök, kinőtt ruhák) - gyermekjóléti szolgálat, jelzésénekek továbbítása a

		segítséget nyújtani tudó szervezetek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése - cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni, segélycsomagok osztása.
Idősek	az idősek szociális ellátása, szociális biztonsága bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	- biztos és állandó személyek alkalmazása az alapellátásban - a jelzőrendszert kiváltó „gondosóra” kormányzati program propagálása - rendőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatóságról, elérhetőségről tájékoztatás szórólapokon
Nők	nagyobb arányú munkanélküliség szakképesítés hiánya	- közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés-ekkel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának - képzési programokhoz juttatás (pl. szakács, bolti eladó, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszer-tartósító) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
Fogyatékkal élők	járdák biztonságossá tétele	- járdák folyamatos karbantartása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	járdák biztonságossá tétele, felújítása aszfaltburkolatok építése, felújítása további civil szerveződések létrehozása pszichológus-, jogász alkalmazásának hiánya	- járdaépítés, felújítás - aszfaltburkolat építése, felújítása - civil szerveződések támogatása - pszichológiai- és jogi tanácsadás biztosítása a településen élők számára

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol mindenki egyenlő feltételekkel vesz részt a falu életében.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak és az emberi méltóságot szem előtt tartva élhessék mindennapjaikat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermek szegénység megelőzését, a fiatalok egészséges életmódra nevelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök biztonságára, biztonság érzetére. Összefogjuk az időseket, ezzel is erősítve őket.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy ugyanolyan eséllyel vegyenek részt a munka világában, mint a férfiak.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közlekedésének, kommunikációjának segítésére, hogy egyenlő eséllyel élhessenek közöttünk a mindennapokban.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	Településszintű probléma											
1	Aszfaltburkolatok építése, felújítása	Nem megfelelő és hiányzó aszfaltburkolatok	Közlekedés biztonságossá tétele	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Aszfaltburkolatok építése, felújítása	Polgármester	2028. 12. 31.	Felújított és épített utak hossza	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	utak megóvása	Nem releváns
2	További civil szervezetek létrehozása	Közösségépítés-hez szükséges civil szerveződések csekély száma	Közösségépítés	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Civil szervezetek létrehozása	Polgármester	2028. 12. 31.	Civil szervezetek száma	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	civil szervezetek támogatása	Nem releváns
3	Pszichológus-, jogász alkalmazása	A társadalmi problémák okozta jogi- és egészségügyi gondok	Társadalmi jólét biztosítása	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Lakosság szociális, egészségügyi életkörülményeinek javítása	Polgármester	2028. 12. 31.	Szakemberek helyi szintű alkalmazása	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	lakosság tájékoztatása az ellátásról	Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal önkormányzata-inak összefogásával (Kübekháza, Tiszasziget, Ferencszállás, Klárafalva)
...												
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											

1	Segítség bürokráciában	a A munkanélküli mélyszegénységben élő réteg nem tud eljárni saját ügyeiben, saját érdekeit jól képviseelni	Jobb érdekérvényesítés, ügyintézés önállóan	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Olyan segítő rendszer létrehozása, amely segíti a réteget az ügyintézésben való eligazodásban	Polgármester	2028. 12. 31.	esetszámok	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	Segítségnyújtás kibővítése	Nem releváns
2	Bérlakásépítés	Lakások hitelspirálba kerülés miatti elvesztése okán lakhatásuk nem megoldott	Lakáshelyzetük megoldása	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Bérlakások építése, megüresedett ingatlanok megvásárlása, települési terv készítés	Polgármester	2028. 12. 31.	Átadott bérlakások száma	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	Megüresedett ingatlanok folyamatos figyelemmel kísérése	Nem releváns
3	Fűtési támogatás, önkormányzati erdő, élelmiszeri gondok	A mélyszegénységben élők téli tüzelővel való ellátása, ingyenes élelmiszerosztás	Költséghimélő megoldás a fűtési szezonzban a tüzelő beszerzésére, élelmiszerekkel való ellátás	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Erdőtelepítés, élelmiszerek beszerzése	Polgármester	2028. 12. 31.	Saját erdőből kiadott famennyiség, segélyezett létszáma	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	Önkormányzati erdők fenntartása, erdőtelepítés, élelmiszeradom ányok figyelése	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyermekezségénység megelőzése	A gazdasági válság hatására az elszegényedés folyamata a gyermekek életére, életminőségére is megfigyelhetően kihat. A gyerekek élelmiszere, az otthonról hozott élelem/nem hozott, minősége, a ruházkodás, tisztálkodás mind- mind jelzik a család „lecsúszását”.	A lecsúszás megakadályozása, aminek következményei a gyermekekre is kihat.	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Támogatások biztosítása akár hosszú távon, ösztöndíjak megszervezése ben segítség, gyűjtés szervezése	Polgármester	2028. 12. 31.	Esetszámok	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	Közösségi összefogás erősítése, pénzügyi források kutatása	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Szakképesítés, munkanélküliség csökkentése	Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei	Olyan képzettség biztosítása a munkanélküli	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi	Szakképesítést adó képző rendszer indítása	Polgármester	2028. 12. 31.	Képzettséget szerzők száma	Humán pénzügyi (pályázati)	Tanfolyamok szervezése, folyamatosága	Nem releváns

		nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben.	nőknek, amelynek birtokában visszavezethetők a munkaerő piacra		Felzárkózási Stratégia 2030					és technikai erőforrás		
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Kiszolgáltatottság csökkentése, szociális ellátás megfelelő biztosítása	Veszélyeztetett réteg mind a bűnözés miatt, koruk, magányos életvitelük alapján, de szociálisan is, hiszen egészségi állapotuk sokszor nem teszi lehetővé, hogy segítséget kérjenek.	Szociális jelzőrendszer kiépítése (segélyhívó telefon, pánikgomb vagy „gondosóra” program propagálása stb.) Térfigyelő kamerák beszerzése az idők által lakott területeken. Az SZKTT alkalmazottai körében stabil személyi állomány fenntartása	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Segélyhívó rendszer kiépítése, és propagálása. Térfigyelő kamerák beállítása.	Polgármester	2028. 12. 31	Jelzőrendszer hez az eszközök beszerzése, idők felszerelése, számadatok	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	Szociális jelzőrendszer fejlesztése	Nem releváns
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Járdaépítés	A község járdáinak állapota és hiánya miatt a fogyatékkal élők nem tudnak biztonságosan közlekedni.	Minden utca biztonságos, jó minőségű járdával való ellátása.	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Járdaépítés, illetve járdafelújítás megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 31	Megépült járdahosszok. A község utcáinak járdával való ellátása.	Humán pénzügyi (pályázati) és technikai erőforrás	Infrastruktúra folyamatos fejlesztése	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

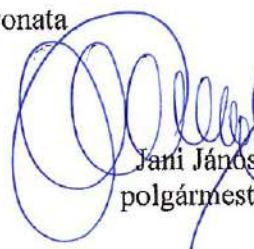
I. A Ferencszállás község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Ferencszállás község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2023. (XI.8.) önkormányzati határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Ferencszállás, 2023. november 8.

Jari János
polgármester

KIVONAT

Készült Ferencszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. november 8-án megtartott rendkívüli nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

74/2023. (XI.8.) önkormányzati határozat

Tárgy: Ferencszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja

Határozat

Ferencszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés mellékletét képező 2023. november 8-tól hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Programban leírtakat elfogadja és az abban foglaltak megvalósítására törekszik.

Határidő: azonnal, illetve folyamatos

Felelős: Jani János polgármester

Határozatról értesítést kap:

- Jani János polgármester
- Borkáné dr. Gulyás Zsuzsa jegyző
- Irattár

Jani János sk.
polgármester

Borkáné dr. Gulyás Zsuzsa sk.
jegyző